

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే ఉత్తరకాండే

॥ ద్వ్యధికశతతమః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ ద్వ్యధికశతతమః సర్గః ॥

శ్రీరామస్యాజ్ఞయా భరతలక్ష్మణాభ్యాం కారుపథదేశే పృథక్
పృథగ్రాజ్యేఽంగదచంద్రకేతోర్నియోజనం

తచ్చుత్వా హర్షమాపేదే రాఘవో భ్రాతృభిః సహ |
వాక్యం చాద్భుతసంకాశం భ్రాతృన్ ప్రోవాచ రాఘవః || 7.102.1 ||

ఇమౌ కుమారౌ సౌమిత్రే తవ ధర్మవిశారదౌ |
అంగదశ్చంద్రకేతుశ్చ రాజ్యార్థే దృఢవిక్రమౌ || 7.102.2 ||

ఇమౌ రాజ్యేఽభిషేక్ష్వామి దేశః సాధు విధీయతాం |
రమణీయో హ్యసంబాధో రమేతాం యత్ర ధన్వినౌ || 7.102.3 ||

న రాజ్ఞాం యత్ర పీడా స్యాన్నాశ్రమాణాం వినాశనం |
స దేశో దృశ్యతాం సౌమ్య నాపరాధ్యామహే యథా || 7.102.4 ||

తథోక్తవతి రామే తు భరతః ప్రత్యువాచ హ |
అయం కారుపథో దేశో రమణీయో నిరామయః || 7.102.5 ||

నివేశ్యతాం తత్ర పురమంగదస్య మహాత్మనః |
చంద్రకేతోః సురుచిరం చంద్రకాంతం నిరామయం || 7.102.6 ||

తద్ వాక్యం భరతేనోక్తం ప్రతిజగ్రాహ రాఘవః |
తం చ కృత్వా వశే దేశమంగదస్య న్యవేశయత్ || 7.102.7 ||

అంగదీయా పురీ రమ్యాప్యంగదస్య నివేశితా |
రమణీయా సుగుప్తా చ రామేణాక్లిష్టకర్మణా || 7.102.8 ||

చంద్రకేతోశ్చ మల్లస్య మల్లభూమ్యాం నివేశితా |
చంద్రకాంతేతి విఖ్యాతా దివ్యా స్వర్గపురీ యథా || 7.102.9 ||

తతో రామః పరాం ప్రీతిం లక్ష్మణో భరతస్తథా |
యయుర్యుద్ధే దురాధర్షా అభిషేకం చ చక్రిరే || 7.102.10 ||

అభిషిచ్య కుమారౌ ద్వౌ ప్రస్థాప్య సుసమాహితౌ |
అంగదం పశ్చిమాం భూమిం చంద్రకేతుముదఙ్ముఖం || 7.102.11 ||

అంగదం చాపి సౌమిత్రిర్లక్ష్మణోఽనుజగామ హ |
చంద్రకేతోస్తు భరతః పార్షిగ్రాహో బభూవ హ || 7.102.12 ||

లక్ష్మణస్త్యంగదీయాయాం సంవత్సరమథోషితః |
పుత్రే స్థితే దురాధర్షే అయోధ్యాం పునరాగమత్ || 7.102.13 ||

భరతోఽపి తథైవోప్య సంవత్సరమతోఽధికం |
అయోధ్యాం పునరాగమ్య రామపాదావుపాస్త సః || 7.102.14 ||

ఉభౌ సౌమిత్రిభరతౌ రామపాదావనువ్రతౌ |
కాలం గతమపి స్నేహాన్న జజ్ఞాతేఽతిధార్మికౌ || 7.102.15 ||

ఏవం వర్షసహస్రాణి దశ తేషాం యయుస్తదా |
ధర్మే ప్రయతమానానాం పౌరకార్యేషు నిత్యదా || 7.102.16 ||

విహృత్య కాలం పరిపూర్ణమానసాః
శ్రియా వృతా ధర్మపురే చ సంస్థితాః |
త్రయః సమిద్ధాహుతిదీప్తతేజసో
హుతాగ్నయః సాధుమహాధ్వరే త్రయః || 7.102.17 ||

॥ ఇత్యాన్నే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే
ఉత్తరకాండే ద్వ్యధికశతతమః సర్గః ॥